

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Lėdžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
3157 So Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

IX metai.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, kovo mėn. 11 d.

Chicago 16, Illinois

Kaina 10 c.

Nr. 10 (184)

POLITIKOS IR ŪKIO FAKTAI

(Skubančiam Skaitytojui)

Vatikanas

● Šventojo Tėvo Jubilėjus.

Šiemet suėjo lygiai 15 metų nuo to laiko, kai Pijus XII buvo išrinktas Romos Katalikų bažnyčios galva. Kovo mėn. 2 dieną taip pat suėjo Šventajam Tėvui 78 metai. Pastaruoju metu daug buvo rašoma apie Popiežiaus sveikatos stovį. Vėliausios žinios yra tokios, kad Popiežiaus sveikata gerėja, nors ir pamažu. Amžiaus įtaka jūn tampa.

Amerika

● Šūviai Kongrese.

Kovo mėn. 1 dieną buvo paleista apie 25—30 šūvių Amerikos Kongrese. Šūvius paleido portorikiečiai ir sužeidė 5 kongresmanus. Du respublikonai ir trys demokratų sužeisti. Šaudytojai esą kraštutiniai nacionalistai portorikiečiai. Galima ir komunistų įtaka. Sovietų propoganda bus daug medžiagos. Tokia propoganda Amerikos orumui nepakenks. Nes gi visi žino, kad Amerikoje priešpados nėra. Priešingai, gal būt yra per daug laisvės, kad tokie dalykai gali atsitikti. Jeigu toks reikalas būtų atsitikęs kurioje nors kitoje mažiau žinomoje valstybėje, tai Sovietai tikrai sugebėtų daug blogo jai padaryti.

● Aštrūs priešingumai.

Nors dabartinis Amerikos užsienių ministeris Dulles labai daug aštrių žodžių raudoniesiems pabėrta, bet visvien elgiasi labai atsargiai, kad nesukelti naujų ginkluotųjų konfliktų. Ypačingai tai jaučiama Indokinijos karo eigoje. Amerikos armijos sluoksniui tuo ne visi patenkinti. — Taip pat ir Kongreso girdisi kritika — prieš "pasidavimą".

● Ar gali "likviduoti" Mc Carthy?

Wisconsin senatoriaus Mc Carthy klausimas vis labiau aštrėja. Neseniai Mc Carthy turėjo labai aštrų susikirtimą su Amerikos armijos sekretoriumi Stevens ir išėjo (toks gavosi įspūdis) kaip ir laimėtoju. Dabar vėl kertasi su užsienių reikalų ministru Dulles. Ties susikirtimai atsiranda dėl Mc Carthy griežtos kovos prieš komunizmo įtaką kariuomenėje ir užsienio reikalų ministerijoje. Komunizmo, žinoma, niekas nepalaiko nei armijoje, nei užsienio reikalų ministerijoje. Bet vis dėlto Mc Carthy kaltinamas, kad jis savo darbą atlieka labai nemandagiai ir lenda į kitų ministerijų sritis. Toks Mc Carthy elgesys pykina ir kaikiuriuos respublikonus. Prezidentas net viešai (kad ir netiesioginiai) papeikė Mc Carthy. Mat, toks Mc Carthy elgesys ir nuolatinis jo garsėjimas gali kenkti ir Prezidento prestižui. Yra rimtų sumanymų Mc Carthy darbą taip suvaržyti, kad jo veikla būtų beveik likviduota. Tam daug kas pritaria. Bet yra viena rimta kliūtis. Prisibijoma, kad Mc Carthy "likvidavimas" gali labai pakenkti respublikonų rinkimų laimei ateinančių rudenį. Visi jaučia, kad antikomunistinis pasipiktinimas kasdien auga Amerikoje.

● Gerėja ar blogėja ūkio padėtis Amerikoje?

Du priešingi pranašavimai vis dar nei vienas neišsipildė. Neišsipildė pranašavimas, kad depresija

ja jau čia. Žmonės perka prekes beveik įprastu — normaliu tempu. Susilaiko nuo liuksusinių prekių, reikalauja geresnių prekių už tuos pačius pinigus, atsiranda ir pigesnių prekių. Pastebėta, kad pavyzdžiui kaikiurie visai nauji automobiliai parduodami — kaip "naudoti." Bet gi neišsipildė ir pranašavimas, kad ūkio padėtis staigiai pradės gerėti. Atleidimai iš darbo vis dar tęsiasi. Jei įvyks pagerėjimas, tai jo laukiama ne anksčiau kaip gegužės mėnesį.

Prancūzija

● Ateina tas, ko bijota.

Prancūzijos ministeris pirmininkas Laniel pareiškė prancūzų parlamente, kad Prancūzija sieks taikos Indokinijoje derybų keliu su raudonaisiais. Atseit, nugalėti nebesitiki. Tai pirmas toks oficialus pareiškimas. Susijaudinimas visu labai didelis. Per tas derybas gali būti atvertas kelias į raudonųjų viešpatavimą visoje Azijoje ir Prancūzija gali pasitraukti iš Europos nuo Sovietų gynimo fronto. Amerikoje tas klausimas yra labai "karštas", nors iš spaudos to ir nelabai matyti.

● Sovietų auksas muša dolerį Paryžiuje.

Sovietai pamatė, kad savo komunistinę propogandą užsienio valstybėse reikia pasaldinti auksu. Bus lengviau antikomunistam ją nuryti. Tik per tris dienas Sovietai Paryžiaus biržoje pardavė savo auksą už 3,5 milijono dolerių. Už tai pirkto Šveicarijos frankus, Britų svarus ir Amerikos dolerius. Šitie pinigai Sovietams reikalingi viliojimui prekybos su kapitalistais. Amerikos doleris krito Paryžiaus biržoje net iki 365 frankų. Tai tik 15 frankų aukščiau negu oficialus Paryžiaus dolerio kursas.

Sovietai

● Molotovas ir bara ir giria. Kas serga tenai?

Molotovui labai nepatinka, kad Amerika steigia savo atominių bombų bazes aplink Sovietus ir kad nori ginkluoti vokiečius. Tokie dalykai vedą į trečią pasaulinį karą — sako Molotovas. Molotovui gan patinka Berlyno konferencijos rezultatai. Ypač jį džiugina tas faktas, kad vakarų demokratijos jau "suprato" reikalą išleisti raudonuosius kinus į savo tarpą. Jis tik nori palaukti ir pamatyti, ar vakarų sąjungininkai parodys "gerą valią" Ženevos konferencijoje. Laisvasis pasaulis ir Sovietų pavergtosios tautos kaip tik ir bijo tos "geros valios" iš vakarų demokratijų pusės.

Iš Maskvos ateina žinios, kad Sovietų atstovas Gromiko serga vėžiu, Molotovas kankinamas širdies atakų, o Višinskis ir žiniai ir politiniai labai nesveikauja.

Italija

● Ar dar toli iki sovietiškos valdžios?

Nuo paskutinio karo pabaigos Amerika jau davė Italijai iš viso 5 milijonus dolerių. (Tai drauge paėmus ekonomiškai ir kariška pagelba).

1948 metais už komunistus balsavo Italijoje 31%.

1953 metais už komunistus balsavo 35,8%.

Lietuvos žvejai gauda gintarą Baltijos jūroje. Nuotrauka V. Augustino.

POLITINĖ APŽVALGA

KAZYS VERZIKAS

Sovietų ir Amerikos kova Italijoje

O kur patys italai?

Pinigai ar idėjos?

Europos sovietizacijos planas.

Ką iki šio laiko Sovietai jau pasiekė sovietizuodami Europą, visi žinome. Jiems liko dar keturios valstybės. Pirmą — tai Vokietija. Dėl jos Sovietai rungtis per konferencijas. Prancūzija Sovietai sprogdina iš vidaus ir visokiais ekonominiais bei politiniais pasiūlyjimais vilioja. Ispanijos Sovietai be karo negali tikėtis paglemžti. Italija pati svarbiausia vieta Sovietams dabar. O be to, daug kam atrodo, kad Italijoje Sovietų laimėjimas gali būti ir lengviausias ir greičiausias. Kodėl Italija?

Jei Italijoje komunizmas, tai Sovietiška Europa "Garantuota."

Šita teorija ne nauja. Rusų imperialistai šimtmečiais grūmėsi su anglų imperialistais dėl Viduržemio jūros. Kas valdys Viduržemio jūrą, tas valdys ir Aziją ir Afriką.

Dabar komunistinis blokas turi Italijos parlamente 36,9% vietų. Dabar Italiją valdo krikščionių demokratai. Jeigu šita valdančioji partija per rinkimus prarastų 4% savo atstovų, tai komunistai su savo pritarėjais turėtų patį didžiausią bloką parlamente. O jeigu krikščionys demokratai prarastų ne 4, bet 8% savo atstovų, tai komunistų blokas turėtų absoliučią daugumą parlamente. — Tai čia daug ir aiškinti nebereikia, kas tada būtų.

● Krikščionys be socialistų nepajėgia.

Paskutinį Italijos ministerių kabinetą sudarė vėl krikščionių demokratų "kietas" vyras — Mario Scelba. Krikščionių demokratų yra parlamente 264 atstovai. Bet tam, kad surinkus pakankamai balsų pastikėjimui pareikšti, teko šauktis dar trijų mažų partijų pa-

vo jo pati mirtiniausia nuodėmė, kurios jam kiti (tokių pat nuodėmių turėtojai — angliai) niekaip nebūtų galėję atleisti.

Ko gi dabar Amerika ieško toje jūroje?

Amerika, kaip ir kiekviena kita valstybė nenori, kad kas nors ją užkariautų. Pasaulyje yra tik viena tokia valstybė, kuri galėtų pabandyti tai padaryti. Tai Sovietai. Jeigu Sovietai vienu ar kitu būdu užimtų Europą, tai Amerikai būtų labai sunku atsilaukyti prieš Sovietus. Juk ir Hitleris tada pasidarys pavojingas Amerikai, kai pradėjo atrodyti, kad Europa gali atsidurti jo rankose. Todėl Amerika ir stoji į karą prieš Hitlerį.

Jeigu Sovietai įsigalėtų Viduržemio jūroje, tai jie tuo būdu (anot vulgaraus Winston Churchill pasakymo), paimtų Europą už labai jautrios kūno vietos, be kurios Europa ilgai nebeišsilaikytų. Tada Amerikos esamieji ar būsimieji karo sąjungininkai, kaip Turkija, Graikija, Italija, Prancūzija ir didele dalimi Anglija — gali pasidaryti karišku nuliu. O turtingiausios žibalo versmės taip pat būtų Amerikos priešas — Sovietų rankose. Tai šitie dalykai — labai paprastai ir nediplomatiškai sakant — rūpi dabar Amerikai tenai, Viduržemio jūroje.

Bet kuo gi čia Italija kalta? Juk Mussolini nebuvo...

Italija kaltinama tuo, kad ji gauna iš Amerikos labai daug dolerių ir nesugeba savo krašto gelbėti nuo sovietiški komunistiško pavojaus. Svarbiausia gi tas, kad sovietiška sistema galinti Italijoje įsigalėti be revoliucijos. Stačiai balsavimo keliu komunistai gali paimti Italijos valdžią ir savo rankas. Tada Viduržemio jūra — greit ar laipsniškai — atsisrastų Sovietų "globoje". Prie tos pačios jūros yra prisiliejusi ir Prancūzija. O kas Prancūzijoje vyksta Sovietų atžvilgiu — visi jau žinome.

Ką sako skaičiai?

Visi svarbesnieji skaičiai yra patiekti šios dienos "Skubančiam Skaitytojui" skiltyje (žiūr. Italija). Todėl jų čia nekartosiu. Pameginsiu paieškoti atsakymo į klausimą:

Kur viso to priežastys?

Tas klausimas šiandien visiems rūpi ir Europoje ir Amerikoje. — Tai pavojingasis karas. Yra įvairių nuomonių.

Vieni daug negalvoja ir nieško jokių priežasčių. Jie stačiai sako, kad tie mandalinų ir makaronų meistriai prievartauja amerikiečius. Gąsdina komunizmu ir semia dolerius. Logika paprasta: nebebus komunizmo pavojaus — nebebus dolerių. Vargu ar tokia nuomonė galėtų būti rimtai svarstoma.

Rimtesnė mintis yra ta, kad dabartiniai valdovai (atseit krikščionys demokratai) nemoka ar nenori pagerinti mažiau pajamų turinčių žmonių padėtį. Todėl tie žmonės ir balsuoja už tuos, kurie daugiau žada. Tai, be abejonės, argumentas galėtų būti rimtas. Bet visvien visko neišaiškina. Komunizmai yra Sovietų įrankiai, svetimos valstybės imperializmo atstovai. Kad ir kažkaip gera būtų ekonominė ir socialinė padėtis, jie visada galės dar geresnę žadėti. Juk gi pažadų pildymu Sovietai nesirūpina. Ar gi Amerikoje bloga ekonominė padėtis? Ar gi Sovietai nesugeba jos išjuodinti, ar

nesugeba turėti savo agentų ir net šnipų? Pagaliau, ta pati Italija po pirmojo pasaulinio karo taip pat stovėjo ant komunizmo bedugnės, bet nenuridėjo. Taigi vien piniginiai argumentai visko nepasako.

Yra kitas labai rimtas kaltinimas italų vadams ir tautai. Nurodoma, kad Italijoje nėra griežtumo prieš komunizmą, nėra net gi pasiryžimo jam priešintis. Į tą kaltinimą jau yra spaudoje atsakę dabartinis Italijos vadas, krikščionių demokratų pirmininkas De Gasperi. Trumpai sutraukus jo mintis, išeina taip, kad komunizmas įsodino Italijoje, tuojau po karo, patys sąjungininkai, leisdami Sovietams daryti Italijoje viską, ką tik tie norėjo.

Šito argumento negalima paneigti. Priešingai. Sovietų ambasadoriai labai kruopščiai seka, kad nebūtų mėginama panaikinti tas, kas raudonųjų iki šio laiko buvo padaryta Italijoje. Ir taip pat ne Italijos kaltė, kad raudonoji Sovietų armija taip, palyginti, netoli Italijos rubežių yra atvesta, o bolševikas Tito visai čia pat. Kiekvienam yra aišku, ką tai reiškia. Jeigu nori kovoti prieš raudonųjų įtaką savo krašte.

Kaip gi didieji kovoja?

Paminėsim tik keletą visiems žinomų faktų. Kas atsitiko su aršiausiais komunizmu priešais — Tautine Kinija? Kaip buvo užimtas Ispanijos Franko. Kas pastatė Tito Jugoslavijoje? Ar yra populiarus Mc Carthy Amerikoje? Kas yra dabartiniai "didieji"? Jų tarpe nėra Italijos. Nėra Ispanijos. Bet yra Sovietų Rusija. Jau faktiniai kelia koją ir komunistinė Kinija. Ir gi labiausia trokšta dabar didžioji Anglija ir didžioji Prancūzija? Tik gerų santykių ir pelningos prekybos su raudonaisiais Sovietais ir kinais. Tai ko gi galima reikalauti tokiose sąlygose iš italų tautos?

Pinigai ir patriotizmas.

Amerikos bilijonai dolerių ir Amerikos ginklai Italijoje. — Tai kilnus ir dėkingumo vertas Amerikos žygis. Bet pažiūrėkime italų akimis. Ar gi tam, kad būti savo krašto patriotu, būtina reikėti gauti pinigų iš kitos valstybės? Tai, žinoma, painus ir švelnus klausimas. Bet norėdami teisingai suprasti italų tautos problemą, to klausimo negalima išleisti iš akių.

Pagaliam, ar dar taip neseniai nebuvo italams persama faudonųjų draugystė? O dabar vėl kitaip. O kas vėl gali būti? Ar gi italams kas nors gali užginti ir apie tai pagalvoti ir priėti išvados, kad jų reikalus sprendžia ne jie, bet kiti. O iš to ir gali atsirasti noras nesirūpinti, laukti, pasiduoti likimo srovei.

Patriotizmas turbūt turi kilti iš vidaus, iš savo krašto. Kad italai moka ir gali būti patriotais, tai rodo jų istorija. Jie turėjo ir drąsų ir išmintingų valstybės vyrų. Jie gi nubloškė anų laikų vieną "didžiojo" — Austrijos jungą. Jie mokoje ir pasiryžę suvienyti Italiją į vieną valstybę. Pagaliau, po pirmojo pasaulinio karo ar jiems negrėsė komunizmas? — Grėšė.

Ir dabar pasitarus atsisiras ir drąsos ir ryžtingumo. Bet tie, kurie Italiją kaikada besalyginiai pakaltina, pamiršta, kas kitur, ten ir aplink darosi.

Todėl, ar nebūtų teisingiau pasakyti, kad "Italija vedama į komunizmą". Vietoje dabar pasakto sakymo "Italija eina į komunizmą".

(Perkelta į 2 psl.)

JEI RUSAI ATEITŲ... Į AMERIKĄ

Rašo: ALG. DAILINTAS

SKANDALĄ SUKĖLUSI KNYGA VOKIETIJOJE.

NE TIK BOLŠEVIKAMS, BET IR RUSAMS KARŠTA.

Estų laisvės kovotojo Roberto Raido knyga, kuri neseniai pasirodė vokiečių rinkoje "Wenn die Russen kommen..." sukėlė didelį triukšmą ir rusų ir vokiečių ir kitų tautų sluoksniuose. Dėl šios knygos Frankfurte a. M. vyko karštos ir temperamentingos diskusijos. Rusai ir vokiečiai, kurie yra linke su būsima didele Rusija bendradarbiauti, ypatingai puole autoriui ir knygą ir tik pavertę jų tautų atstovai visom keturiom gynė šios knygos tezes.

KAS ČIA SKANDALINGO?

R. Raidas drebia tiesą ne tik apie bolševikinę, bet ir apie carų ar būsina Rusiją. Jo tezė: Rusija visuomet palieka Rusija: despotiška ir imperialistiška. Ten keičiasi tik forma, bet ne turinys. Komunizmas yra tik nauja rusų despotizmo forma.

Baltijos valstybių atžvilgiu Rusijos politika sena ir nuolat ta pati: paglemžti Baltijos tautas, groti jų turtus, naikinti jų žmones ir išnaudoti. Tai darė Petras Didysis, tai darė Kotryna ar Aleksandras, tai darė Stalinas ir tai daro Malenkovas.

Tačiau R. Raidas ne tik rusams ir bolševikams degina akis, jis drebia tiesą ir Hitlerio Vokietijai ir seniems estams, kurie nedrįso dėl Estijos pralieti lošo kraujo, bet užtat išdėvė estų jaunimo kraują. Ir jeigu atvirai sakoma tiesa, yra skandalas, tada tikrai R. Raido knyga yra didžiulis skandalas.

KAS TAI — POLITIKA, AR BELETRISTIKA?

Iš antraštės skaitytojai atrodytų, kad tai politinė knyga. Tačiau R. Raidas sugebėjo puikiai sujungti du uždavinius: politinį ir literatūrinį. Jis patrauklėje beletristinėje formoje per 669 puslapius ne paleidžia skaitytojo ir su karščiu verčia jį skaityti iki galo. Estijos pirmoji bolševikinė okupacija, kuri ir m. dauguma išgyvenome panašiai Lietuvoje, atvaizduota su tokiu beletristiniu vaizdumu ir su tokia realistine rašytojo jėga,

Detroito "VINCAS KUDIRKA" Chicagoje

KĘSTUTIS GARDINAS

Kovo 7 d. Chicagoje, Sakalų salėje, svečiavosi Detroito lietuvių Meno Mėgėjų Kolektyvas, vadovaujamas Zuzanos Arlauskaitės—Mikšienės ir suvaidino jų repertuare turimą Kazio Inčiuos dramą "Vincą Kudirką".

JEI BŪTŲ TEATRALAI...

Jei vaidintojų kolektyvas būtų ne mėgėjai, bet teatralai, tai reiktų daug kas prikišti. Pavyzdžiui: Veikalo "sutraukimą", ne visų vaidintojų reikalingą balsą apdirbimą, judesius neapvaldymą (ryškiausiai jautėsi pas kuniga), ne visų įsijautimą į atliekamą partiją, vietomis apysipnį partijų mokėjimą, nepakankamą rūpestingumą dekoracijoms sustatant, vaidintojų stoka (nesimato nei vieno rusų žandaro) ir veiksmo dramatinio vientisumo apjungimą.

Tačiau ir tada būtų galima paminėti teigiamumų: veikalo originalumą, kai kurių vaidintojų natūralumą ir scenoje ir partijoje, pastangas siekti aukščiau.

...BET JIE TIK MĖGĖJAI

Ir labai gerai, kad nešoksta aukščiau, negu įstengia. Gerai, kad nesibijo mėgėjų vardo ir jį pažymi pirmoje programos vietoje. Nors jų vadovė, kaip po vaidinimo St. Pilka savo entuziastingoje kalboje pažymėjo, yra sena lietuviško teatro veteranė, dar Nepriklausomos Lietuvos laikais apdovanojama aukščiausiu teatrinio atžymėjimu. Priimant tą faktą dėmesin reikia prileisti, kad pilnam veikalo apdirbimui stokojo laiko ar medžiagos.

kad kiekvienas puslapis, kiekvienas vaizdas, kiekvienas sakiny atneša skaitytojui išgyventą, pažįstama ir kartu nauja.

1933 m. gimnaziją baigė 23 klases draugai. Dabar jų beliko 4 vienas Vokietijoje, pats knygos autorius, vienas Curacao, vienas Barcelonoje ir vienas Chicagoje. Kur yra kiti 19 estų vienos klases abiturientų? 19 yra žuvę nuo bolševikų ir nacių. Todėl autorius ir parašė šią knygą, kurioje baisesiu, kaip Dantės "Pragare", nes čia visa estų tauta gyvena baimėje, terore, naikinimo katilė. — Vieną po kito NKWD rauna iš estų laisvės kovos autorius draugus, tėvus, artimuosius. Visa estų tauta yra numatyta išnaikinti. Ir tik lapės gudrumu bando autorius prisitaikinti, apgauti priešą, užsimaskuoti, organizuoti slapta antibolševikinę kovą. Ji taip pat naikina daug aukų ir gyvybių. Raido abu tėvai sunaikinami, jis pats pakliūva į NKWD rankas, bet savo drąsumu ir suktumu išsigelbsti.

Tai ne tik estų, bet ir visų pavertę tautų epopėja, talentingo rašytojo išgyventi ir meniškai, įtikinamai pavaizduota.

AR TAI NAUJAS REMARKAS?

Man teko daug skaityti prancūziškų, vokiškų ir angliškų šio II pokario knygų. Tačiau, prisipažinsiu, kad po E. Remarko "Vakarų fronte nieko nauja" panašios stiprios knygos nesu skaitęs. Kai kuriais atžvilgiais, pav. politinės nuovokos ir gilumo, Robertas Raidas pralenkia ir Remarką.

KAS BŪTŲ, JEI RUSAI ATEITŲ Į AMERIKĄ?

Pirmiausia, prez. D. D. Eisenhoweris, kaip K. Paetsas, būtų išvežtas į Sibirą. Tuoj būtų demokritinis panaikinta. Susirinktų bolševikinis parlamentas ir Amerika įjungtų į SSSR. Bimba su Mizara sėdėtų Washingtono ir diriguotų lietuviškam sektoriui. Visi lietuviški laikraščiai, išskyrus "Vilnių" ir "Laisvę" būtų uždaryti. Šimutis ir P. Grigaitis sėdėtų "jail"oje.

Kol dar R. Raido knyga nėra išversta į anglų kalbą, verta visiems, mokantiems vokiškai, ją perskaityti.

Išskirti kurį nors iš šio kolektyvo savo pranašumu nesinorėtų, nes jeigu Antanėlis (Karolis Balys) labiau "kriti" ir "akį", tai gal ne dėl to, kad jis viršijo savo kolegas, bet greičiau todėl, kad jo partija nėra sunki nei sudėtinga, nei turinti vidinių niuansų. Nėra kas prikišti ir Galiniui (Kaziui Gričiui), buvusiam tikru Lietuvos ūkininku.

Dr. Vincą Kudirką vaidavęs Aleksandras Gubilas savo partiją yra gana neblogai apdirbęs. Juo labiau tai pažymėtina, kadangi vaidmuo nėra lengvas. Tik ar nebūtų tikslinga, džiaviau piauinant ir kosuliuo dusinant, lėteliau judėti ir ne taip smarkiai mostiguoti. Grimas buvo reikiamai pakeistas, balsas taip pat, tik ar balse negalima paieškoti "ligoto tono".

Bevardis (Vincas Zebertavičius) buvo visai neblogas, bet turėjo tik dalį to Bevardžio, kokį teko matyti Juknevičiaus Vilniaus teatre.

Auklė (Paulina Heiningienė), Barbora (Danutė Racevičiūtė), Laskauskas (Placidas Balynas) ir Valerija (Irena Laurinavičienė) savo roloms tiko.

Savo vietoje dekoracijos ir kostiumai (Antano Melniko).

Dainos (tvarkė Antanas Kvederas) tiko.

Šis Detroito mėgėjų vienetas, atrodo, dar padirbėjęs, gali duoti visai simpatiškus lengvesnio žanro vaidinimus.

Jie visi, taip pat juos atkvietusieji Chicagon, sveikintini.

Būtų gražu, jei atskiruose Amerikos miestuose esantieji teatro ar teatro mėgėjų kolektyvai

Mums reikšmingi 50 ir 10 metų

ALGIRDAS GUSTAITIS

Chicago Lietuviai ruošiasi paminėti reikšmingą sukaktį: 50 metų nuo lietuviškos spaudos atgavimo. Ta proga, be kitko, numatoma suruošti lietuviškos knygos ir perijodikos parodą. Linkėtina paroda suruošti kiek galint platesnė, pateisinančią savo paskirtį. Jai ruošti komitetas — pirminku išrinktas Juozas Vaidelys — jau pradėjo savo darbą ir aptiko vertingų eksponatų. Jų darbas remtinas ir visuotinai palaikytinas.

Eksponatų žymią dalį turėtų sudaryti tremtinių spauda. Prūsijoje leistas "Už Tėvynę", Berlyne spausdintas "Lietuvis", Augsburgėje — "Žiburiai", Hamburge — "Scientiae et Artibus", Haffkrugėje — "Baltija" (vėliau "Gintaras"), Londone "Britanijos Lietuvis" (vėliau "Europos Lietuvis"), Kanadoje — "Nepriklausoma Lietuva", Argentinoje "Laikas", JAV — "Lietuvių Dienos" ir t. t. ir t. t. Be abejonės, Nepriklausomos Lietuvos spauda, okupacijų spauda, pogrindžio spauda, iševijęs spauda ten tikriausiai taip pat bus.

Sieniniai laikraščiai, rotatoriniai ir šapirografiniai, jumoro ir žinių biuletiniai tenai taip pat turėtų būti patalpinti.

Jų autoriai — spaudos mylėtojai. Vieni, pervertinę savo fizines jėgas ir perdaug aukavęsi lietuviškai spaudai — jau nukeliavo po žemę. Kiti — skylėtais plaučiais dūsta sanatorijose. Treti — metę sunkų, kieta, atsakingą ir nedėkingą spaudos darbą, pasirinko praktiškesnį užsiėmimą. Dar kiti — pasitraukę rezervan, retkarčiais pūksteldami gaubica. Yra rašiusių bei redagavusių Neprkl. Lietuvių, rašiusių bei redagavusių tremtyje, tebedirbančių spaudos darbą ir dolerio, svaro, pezos, markės žemėse.

Ir kai kam nesuprantama — kuriems galams rašyti ir vis rašyti? Taip pat kai kas nesupranta jų nemigo naktų, deginančių aktualijų, smilkstančios filosofijos, tėvynės meilės, įmesto krūpio ir kitų temų, sudariusių tremtmečio dešimties perijodiką.

Parodon reiktų stengtis surinkti mirusių ir žyminčių gyvųjų rašto žmonių nuotraukas ar ką labiau prieinancius juos.

Jau esame dešimt metų tremtyje, (Daugumai jie sueis šiemet vasaros pabaigoje).

Per tą laiką lietuvių tremtiniai daug nudirbo. Gal daugiausiai nuveikta kultūrinėje srityje. Nauji vardai teatro pasaulyje, nauji redaktoriai ir bendradarbiai perijodikoje, nauji knygų leidėjai ir au-

toriai, nauji dailininkai ir jų lamėjimai.

Tuo laiku daugiau — mažiau reikėsi ir Nepriklausomoje Lietuvoje žinomi kultūrininkai, ir jų darbas, žodis, raštas, teptuko ar kreidos pabraukimas buvo ryškūs, svarūs ir subrendę. Kalbant apie nuveiktą darbą daugumą.

Perijodikoje daug žinių pagesta su diena. Daug jų aktualios ir įdomios tik šiandien. Rytojui jos netinka, kaip vakarykštis tram vajas bilietas.

Bet su pratekančia perijodika užuomaršiu nugarma ir reikšmingų straipsnių. Įdomių ne tik momentui.

Metais žmogus keičiasi. Brestas, vystosi, formuojasi, protauja, alsuoja su gyvenimu, savo spektru košia išpūdzius ir jais dalinasi. Rašto žmogus raštu.

Todėl minėtų sukaktių proga siūlytina išiešti

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ METRAŠTIS

Organizacinės iniciatyvos pritikty imtis Lietuvių Žurnalistų Sąjungai (Pirminkas Vincas Rastenis). Jeigu LŽS-gos valdybai metrašio leidimas, principu, atrodytų priimtinas, tada reiktų darytis redaktoriaus ir leidėjo.

Žurnalistų metraštin kviestini dalyvauti visi LŽS-gos nariai. Nario atskira tema (kritika, reportažas, išpūdziai, aktualija, politika, jumoras...) galėtų būti spausdinama, sakysime po vieną rašinį.

Galimas dalykas, dalis žurnalistų į kvietimą nieko neatsakytų. Tada reiktų ieškoti kitų kelių jų straipsniams gauti ar iš perijodikos persipaustinti.

Tikslaus LŽS-gos narių skaičiaus nežinau, bet jis gali sukiltis apie 100. Geroka žurnalistų dalis rašo ne viena tema, todėl net ir įvykus tam tikriems atkirtimams, galėtų susidaryti apie 100 straipsnių. Sudėjus metraštin gautųsi stambi knygą.

Liet. Rašytojų Draugija tremtyje išleido daugumos savo narių metraštin, antrą panašų ruošiasi išiešti JAV-se.

Per tą laiką LŽS-ga nieko ne išleido. Gaila!

Šiemet reiktų vistik sumiinti ir išiešti. Ir po to metraščius stengtis padaryti dažnesniais, gal net kasmetiniais.

Juose atsispindėtų gyvenamojo laikotarpio dalis, jame lietuvis ir pasaulietis rastų lietuviškos perijodikos kūrėją, jo vystymąsi ir keitimąsi.

Trumpai tariant — Lietuvių Žurnalistų Metraštin būtų sveikintinas įnašas lietuviško laisvo spausdinto žodžio istorijon.

žodis pradžioje reikšia senatoriaus pavardę, toliau eina pavadinimas tos valstybės, iš kurios tas senatorius yra išrinktas, toliau eina taškas ir brūknelis, ir po to raidės D arba R. D reikšia demokratas, o R reikšia respublikonas.

Kuchel, Calif. — R.
Dworshak, Ida. — R.
Schoeppel, Kan. — R.
Cooper, Ky. — R.
Smith, Me. — R.
Saltonstall, Mass. — R.
Ferguson, Mich. — R.
Griswold, Neb. — R.
Bridges, N.H. — R.
Upham, N.H. — R.
Hendrickson, N.J. — R.
Cordon, Ore. — R.
Mundt, S.D. — R.
Sparkman, Ala. — D.
McClellan, Ark. — D.
Johnson, Colo. — D.
Frear, Del. — D.
Russell, Ga. — D.
Douglas, Ill. — D.
Gillette, Iowa. — D.
Ellender, La. — D.
Eastland, Miss. — D.
Murray, Mont. — D.
Anderson, N.M. — D.
Lennon, N.C. — D.
Humphrey, Minn. — D.
Herr, Okla. — D.
Burke, Ohio. — D.
Green, R.I. — D.
Maybank, S.C. — D.
Kefauver, Tenn. — D.
Johnson, Tex. — D.
Robertson, Va. — D.
Neely, W.Va. — D.
Hunt, Wyo. — D.

● Dabar vėl apie egzaminus.

Pakartojimas.

Iki šio laiko, nors ir labai trumpai, jau susipažinome kaip tvarkosi visos Amerikos (atsait federalinė) valdžia ir kaip tvarkosi atskirų valstybių (kai kas sako valstijų) vyriausybės ir visos jų šakos (branches). Dabar reikia pradėti kalbėti apie miestus.

I How many branches are there in the City government? (Kiek skyrių arba šakų yra miesto valdžioje?)

Atsakymas. There are three branches in the City government. (Trys skyriai yra miesto valdžioje).

2. What branches are there in the City government? (Kokie skyriai yra miesto valdžioje?)

Atsakymas. There are Legislative, Executive and Judicial branches. (Yra įstatymų leidimo, įstatymų vykdymo ir teisminė šaka).

3. What is the Legislative branch of the City Government? (Kokia yra arba kaip vadinasi miesto valdžios įstatymų leidimo skyrius—šaka?)

Atsakymas. The Legislative branch of the City Government is the City Council. (Miesto valdžios įstatymų leidimo skyrius vadinasi Miesto Taryba).

4. Who makes the laws for the City? (Kas leidžia miesto įstatymus?)

Atsakymas. City Council makes the laws for the City. (Miesto Taryba leidžia įstatymus miestui).

5. What are the City laws called? (Kaip vadinasi miesto įstatymai?)

Atsakymas. The City laws are called Ordinances. (Miesto įstatymai vadinasi "Ordinances").

6. What is the business of the City Council? (Ką veikia Miesto Taryba?)

Atsakymas. The business of the City Council is to make laws for the City. (Miesto Tarybos darbas yra leisti miesto įstatymus).

7. What do we call the people, who belong to the City Council? (Kaip mes vadiname tuos žmones, kurie priklauso Miesto Tarybai?)

Atsakymas. We call the people who belong to the City Council, Aldermen. (Mes vadiname tuos žmones, kurie priklauso Miesto Tarybai — "Aldermen").

8. How are the Aldermen elected? (Kaip yra renkami "Aldermen"?)

Atsakymas. The people of each ward elect the Aldermen. (Kiekvieno miesto "ward" žmonės renka Aldermen).

Pastaba. Kas gi yra tas "ward"?

Šitas angliškasis žodis turi keletą reikšmių. Bet šiuo atveju gautume pasakytį (kad ir ne visai tiksliai), "miesto rajonas".

9. How many wards are there in your City? (Kiek "wardu" yra jūsų mieste?)

Atsakymas. In your City there are... wards.

Pastaba. Suprantama, kad įvairiuose miestuose yra įvairus skaičius tų wardu. Reikia prieš egzaminus pasiteirauti. Bet gi Chicagoje yra 50 wardu.

10. In what ward do live? Who is your Alderman? (Kokiam wardu tu gyveni ir kas yra tavo Alderman?)

Atsakymas. Aišku, kiekvienas prieš egzaminus turi patsai tai sužinoti.

Tuo būdu šiandien užbaigėme kalbas apie miesto įstatymų leidimo įstaigą. Kitą kartą kalbėsime apie miesto burmistrus (majorus) ir teismus.

● Dabar grįžtame atgal ir einame gilyn.

Jau esu sakęs, kad iki šio laiko mano parašytieji klausimai ir atsakymai yra labai trumpi ir labai paprastai. Šali pasitaikyti ir ištikrųjų pasitaiko ir sunkesnių klausimų. Todėl duodamas naujus klausimus ir atsakymus aš pradedu papildyti ir pagilinti tą, ką jau mes esame trumpai išstudijavę. Tačiau ir čia vengsiu perdaug kalbėti. — Niekas neturi daug laiko skaityti. Išvaizduokime, kad teisejas, per egzaminus, ima ir paklausia mūsų šitaip angliškai:

How do the Senate and the House compare in authority?

Pirmučiausia išverskime klausimą. "Kaip galima palyginti Senato ir Atstovų Rūmų kompetenciją". Iš šito vertimo visvien ne visai aišku, ko gi čia klausama? Paprastais žodžiais sakant, čia klausama kas turi daugiau teisių, kas yra vyresnis — aukštesnis: ar Senatas, ar Atstovų Rūmai. Vieniems dažnai atrodo, kad Senatas turėtų būti galingesnis už Atstovų Rūmus. Mat, Senate sėdi senatoriai. Kitiems vėl atrodo, kad Atstovų Rūmai galėtų turėti daugiau galios. — Atstovų Rūmuose daugiau žmonių, jie dažniau renkiami, atseit labiau žino ko žmonės, Amerikos piliečiai nori. Tai kaip gi ištikrųjų yra?

Atsakymo šiandien neduosiu dar. Gal kas ir pats dasigalvos. Pasakysiu tik tiek, kad oficialiai jie nėra vienas kitam joks viršininkas, joks bosas. Tik jų darbas yra taip sutvarkytas (tyčia taip sutvarkytas), kad jie viens kitam galėtų kliudyti darbą dirbti. Žinoma, toks mano pasakymas yra perdaug peprastas. Reiktų sakyti, kad tas reikalas yra taip sutvarkytas, kad jie viens kitam galėtų įtakos daryti, viens kitą galėtų kontroliuoti, viens kitą prilaikyti nuo perdaug skubių ar neapgalvotų žygių.

Kaip tas reikalas yra konkrečiai sutvarkytas ir kaip tą viską galima trumpai angliškai pasakyti — kita kartą.

Tuo tarpu iki pasimatymo.

POLITIKOS IR ŪKIO FAKTAL

(Aukelta iš 1 psl.).

● Dvieju ambasadorių dvikova.

Amerikos ambasadorius Italijai yra ponis Clare Boothe Luce, karšta Romos katalikų tikėjimo iš pažintoja (kanvertite), entuziastiška kovotoja už išgelbėjimą Italijos nuo Sovietų. Prieš ją neseniai atsistojosi Sovietų ambasadorius Aleksandras Bogomolovas, kuris atvyko vietoje Kostylovo (pastarasis buvo Berijos šalininkas). Nusimato aštri ir nelygi kova. Mat, dar karo metu Bogomolovas "darbavosi" Italijoje, ir sąjungininkai jam buvo davę tokią galią Italijoje, kad jis stačiai buvo pramintas Italijos užsienio reikalų vice-premjuru. Jis atvežė Italams komunistų vadą Palmiro Togliati iš Maskvos, jis įstatai komunistus italų valdžion, jis organizavo visus raudonuosius pogrindžius, organizavo jų milžiniškus finansus ir t. t. Tai šitas ponas — Bogomolovas dabar vėl atvyko — "tvarkyti" Italijos reikalų...

LIETUVISKOS PARTIJOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

Ištrauka iš "SANTARVĖ" Nr. 1 1954 m.

DVASIOS BADAS

Gerai nusivokiama, kad partinės rietenos ar įvairių sukurtų organų lenktyniavimai "dėl valdžios" toli gražu nesudaro viso užsienio lietuvių gyvenimo, o greičiau tik jojo mažuma, nors labiausiai matoma dalis.

Krašte žinoma, kas yra 1944 m. išbėgęs į laisvuosius Vakarus. Žinoma, kad laisvuose Vakaruose yra ne vienas tūkstantis mūsų tautos buvusio elito. Universitetų profesoriai, vidurinių ir pradžios mokyklų mokytojai, įvairūs administracijos pareigūnai, karininkai, rašytojai, poetai, laikraštininkai, dailininkai, teisininkai, inžinieriai, agronomai, visuomenės, mokslo ar kultūros sričių pajėgūs darbininkai.

Ką jie daro? Kaip jie žiūri į Kraštą dabartyje? Kiek jie siejasi mūsų likimu? Kur jų baimas ir veiksmas tose srityse, kurias dabar vadinate Lietuvos išlaisvinimo darbu? Kur jų gyvas įnašas į tautos sūnų žūtutinę kovą, tegu tik ir dvasine prasme? Kur jų protestas prieš tai, kas daroma negero? Kur jų uždegantis paraginimas, kad būtų veikama geriau? ...

Geležinės uždangos atskirtoji Tėvynė nevisuomet ir neviską gali apie juos sužinoti. Nors domisi, spėlioja, kliaujasi, tiki.

Krašto kovojantieji poetai apdainavo partizanų žygius. Dainos, pasakojimai, anekdotai tebekuriami ir toliau apie mūsų sunkią dalį. Daugiau Kraštas nieko negali

Bėgimas ar puolimas?

"Vienybė" (Juozas Tyšliava) rašo:

Stepas Vykintas (Vokietijoje) prašo mus paskelbti, kad "Chicagoje išeinanti "Laisvoji Lietuva" uždraudė savo platintojams duoti laikraščių platinti ten, kur platinama lietuvių komunistinė spauda."

Anot ju, "negalima leisti, kad... pelynų komunistiniai kioskai." Bet, ar tos vietos, kur parduvinėjama tokia Vilnis, iš tikrųjų

Ir neaišku ir pavojinga

"Naujienos" rašo:

Kai srovinė neapykanta akis užpila, tai ir sąžinė negrauzia.

"Vienybės" vasario 19 d. štai kokiais kreivais žodžiais rašoma: "... Ir lapė gali žąsis ganyti..."

Philadelphia, Pa. Dienraštis Naujienos vasario 11 d. praneša, kad Amerikos Lietuvių Taryba, svarbesiems liudininkams atrinkti, Lietuvos grobimo byloje, kurią dabar veda Kongreso Pabaltijo Komitetas, pakvietė bendradarbių teisininką Vytautą Mykolaitį.

"Kalbamas teisininkas tiek dabar žodžiu, tiek tose pačiose Naujienose 1951 m. raštu įrodinėja, kad Paleckio vyriausybė ir Lietuvos įjungimas į Sovietų Sąjungą buvo teisėtas veiksmas.

"Is šio pranešimo matyti, kad Am. Liet. Tarybai netinka tie teisininkai, kurie yra priešingos nuomonės. O tokių yra 99.9%." Ido-

BALF'as IR GIMNAZIJOS NAMAI

"Europos Lietuvis" rašo:

Vokietijos Krašto Valdyba savo metu surado ir užpirkė Vasario 16 d. vardo gimnazijai namus. Buvo kreiptasi į lietuvius aukų. Tuomet kai kas laikraščiuose bandė įrodyti, kad namai nereikalingi, tai jiems pirkti aukos turėtų būti renkamos per Balfą. Reikalas greit susitvarkė, ir kas norėjo, galėjo siųsti per Balfą, o kas norėjo — tiesiai. Siųsti per Balfą būta ir tam tikrų pliusų.

Tik jau kelios savaitės, kai stambesnieji lietuvių laikraščiai piktailedena Balf'o atsakymą primi-

turėti. Jis apipiltas sovietinės literatūros šlamštu, bolshevikinių "genijų" vertimais ir savųjų išsigimėlių "kūryba". Greit bus desimtmetis, kai tauta dūsta nuo tokio "peno", gomuriuose seniai jau paspringo. Dvasinis badas dažnai daugiau kankina, negu fizinis nepavalgymas.

Ką jūs parnešite Kraštui, savo Tėvynei, kai laisvės aušra pribrekš?

DIDYSIS UŽDAVINYS

Visų atsakingų asmenų Krašte didžiausias rūpestis yra tautos jėgų išsaugojimas. Neturima abejonių, kad nei lietuvių tauta, nei kitos sovietų pavergtos tautos savo vienų jėgoms nepriklausomybės neatgaus. Taip pat nėra aiškios vilties, kad tai galėtų įvykti dėl vidinių pasikeitimų sovietų Rusijoje. Tiesioginis ar netiesioginis tautos kurtymas iš užsienio į avantiūras laikomas žalingu ir pragaistingu. Jis tik didina bolshevikų represijų ir išvežimų pavojų. Neleistina, nepolitiška ir nedemokratiška dirbtinai kurti iš užsienio tautos ir naudoti jas "šaltojo karo" trumpalaikiams išpučiams sukelti.

Didysis lietuvių tautos uždavinys šiuo metu yra išlikti gyvai ir pasiręgti laisvam gyvenimui. Tai yra pirmutinis mūsų tautinės rezistencijos tikslas. Plačia prasme, toks turėtų būti ir visų užsienio lietuvių tikslas. Tai mūsų dvasinis, mūsų idėjinis tikslas. Jei giliai juo gyvenime, tai jausime ir suprasime, kuo ir kaip kiekvienas esame reikalingi tautai ir jos laisvės rytojui.

yra "komunistiniai kioskai"

Jeigu spaudos draudimo laikais Lietuvoje ne visi knygnešiai buvo idealistai, tai ką bekalbėti apie Chicago laikraščių pardavėjus...

Kaip ten bebūtų, mes nepatartume Laisvajai Lietuvai bėgti iš karo lauko.

Priešingai: kur tik platinama komunistų spauda, ten turi būti platinama ir mūsų.

mu, ką pasakys apie šį naują bendradarbių liudininkai?..."

Kas arčiau pažįsta teisininką V. Mykolaitį ir kas skaitė Naujienose 1951 m. tilpusį tuo klausimu jo grynai akademinį straipsnį, tie žino ir supras, kad čia Vienybės mažiausiai ir švelniausiai tariant, yra tik sąvokų sukaitaliojimas ir žodžių iškraipymas. Teisininkas V. Mykolaitis ne puse žodžio ten nėra užsiminęs ir lietuvių Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą klausimo. Jis ten kalbėjo tik apie tada naujos vyriausybės sudarymą prezidentui A. Smetonai iš Lietuvos pabėgus. Klausimas buvo paliestas tik formaliai. Jis ten buvo liestas formaliai tik teisės pažiūriu. Vienybės gi rašančio, sąmoningai ar nesąmoningai ar pikto tikslo vedamo, viskas sujaukta, iškraipyta. Na, buvo proga ALT įgelti. Tai Vienybės silpnybės arklukas.

neti ir persiūdinėti lietuvių suaukotus gimnazijai pirkti pinigų. Balf'o atstovai važinėjo į Vokietiją, apžiūrėję namus, tyrinėję visą reikalą ir pagaliau nutarė užšaldyti pinigus ir daugiau nebeprisiimti.

Spaudoje dėl to kilo triukšmas. Balf'as teisinosi ir nurodė savo motyvus: namai neverti ir t. t. — Balf'o kaltinimai kaip tik rimčiausiose vietose nepasitvirtino, o lietuviškoji visuomenė kaip tik savo simpatijas rodė gimnazijai ir jos tiesioginiam rūpintojui — Vokietijos Krašto Valdybai. Aukos,

plaukia kitais keliais.

"Dirva" (1954. I. 28 Nr. 4) rašo, kiek nepagrįsti buvo Balf'o komisijos pranešimai:

"Pavyzdžiui, komisija neteisingai pranešė net pirkty gimnazijai namų aukštų skaičių. Ji tvirtino, kad namai yra 2 aukštų, o pasirodė kad tai netiesa, nes namai turi tris aukštus. Panašiai yra ir su kitais dalykais, kurie komisijos nušviesti neteisingai."

"Idomu, kas dabar bus — Balf'as ieškos naujų motyvų savo nusistatymui pagrįsti, ar atšauks patvarkymą aukų neprūmty ir praneš, kad visuomenė aukas gimnazijos namų reikalams siųstų per Balf'ą? Žinoma, čia daug pareik nuo to, ką pasakys direktoriai. Jei jie tylės, tai padrasina Balf'o administraciją toliau laisvai tvarkyti Balf'o reikalus taip, kaip jis, bet ne visuomenės interesai reikalauja". — speliodamas ir darydamas išvadas baigia laikraštis.

ANTANAS VANAGAITIS IR ANTANAS OLIS

Vieną dieną grįžęs iš universiteto radau namuose man prisistatę siuntinėli. Skaitau, siuntėjas Tabos Farm Sodus, Michigan, J. J. Bachunas. Apie šį asmenį, dideli tėvynės mylėtoją — lietuvi patriotą esu daug girdėjęs, nes gausiai remia lietuvišką spaudą ir visą veiklą, bet asmeniškai jo pažinti neturėjau progos.

Atidaręs siuntinį, randu dvi gražiame popierį ir gerai įristas knygas apie dviejų taurių lietuvių — ANTANO VANAGAIČIO IR ANTANO OLIO — gyvenimo aprašymą.

Išleido pats p. Bachunas, tai, kiek man žinoma, antras jo stambus laidinys. Anksčiau yra išleista B. K. BALUTIS.

A. Vanagaitis yra miręs ir už savo darbus pilnai užsitarnavęs ne tik savo bičiulių, bet ir visos lietuviškos visuomenės gero įvertinimo ir jo gyvenimo aprašymo.

Knyga parašyta labai gražiai ir skambia lietuvių kalba, nes ją redagavo žymus rašytojas Vyt. Alantas. Be to, knyga leidžiama bendradarbiavo: J. Olšauskas, J. Zilevičius, Vl. Jakubėnas, A. A. Oliš, ir B. K. Balutis. Už tai Vanagaitis gyvenimas yra pilnai apimtas ir skaitytojui sunku atsiskirti nebaigus skaityti. Knygoje yra labai daug linksmų atsitikimų ir juokų. Paties Vanagaitis gyvenimas lyg skirstosi į 3 laikotarpus: Vaikystė, mokyklos laikas, karmas spaudos draudimo laikais, iki Lietuvos Nepriklausomybės atkovojo. Veikla Nepriklausomoje Lietuvoje ir paskutinis darbo etapas Amerikoje. "Perskaicius knygą, atsigaivina Vanagaitis, vaizdas lyg to Kryvių Krievičio — Vaidylos su kanklėmis, kuris, keliaudamas per kraštą, žadino Lietuvos meilę. Taip ir A. Vanagaitis, perėjo per Lietuvos kraštą ir atvyko į Ameriką žadinti ir palaikyti Tėvynės meilę ir lietuvių vardą. Aš esu tikras, kad Vanagaitis išvykdamas pas Amerikos lietuvius, tada neturėjo minties, kad Amerikos lietuviams teks vėl pats svarbiausias vaidmuo kovojant antru kartu už Lietuvos išlaisvinimą iš žiaurios okupanto.

Taip pat gražiai išleista ir idomi parašyta knygelė apie mūsų žinomą ir pažįstamą, veiklų ir garbingą lietuvi, ANTANĄ OLĮ. Mes visi džiaugiamės ir didžiujamės, kad p. Oliš pasirodė lietuvių parengimose arba Lietuvos laisvinimo darbe, bet apie jo gyvenimą mažai žinome. Aš nuosiurdžiausiai linkiu ir noriu, kad p. Bachuno linkėjimas p. Oliui būtų procentų išsipildytų, tai būtų pasauliui pasiekta aukščiausia garbė lietuviui. Ką p. Bachunas linki, tai galima sužinoti tik perskaicius visą knygelę apie p. Olio gyvenimą.

Šiais metais sukanka 50 metų, kaip atkovota lietuvių spauda, todėl yra naudinga padidinti savo

Is lietuviu gyvenimo PASAULYJE

Vokietijoje

— Vokietijos Krašto Valdyba leidžia periodinį leidinį Vasario 16 d. gimnazijos remėjams. Jau išėjo 3 numeris. Iš jo patiriama, kad gimnazija dar turi apie 147.000 DM. skolas.

— Vasario 16 d. gimnazijos įkurtųjų šventė ir Nepriklausomybės šventės minėjimas sulaukė plataus atgarsio ir vokiečių spaudoje. — Daugelis vokiečių laikraščių įsidedo nuotraukų ir aprašymus.

— Dr. A. Rukša Vasario 16 d. proga Augsburgio lietuviams laikė paskaitą apie lietuvių kalbos senoviškumą.

— Valdybos pirm. Augsburgio V. Augustaitienė įdėjo daug kruopštus darbo paruošdama Vasario 16 d. minėjimą.

— Apylinkės pirm. dr. A. Zarškus Bonnoje pasakė giliai patriotinę kalbą Vasario 16 d. minėjime

— Hamburge paskaitą laikė teisininkas P. Stomcelis.

— Memingeno apylinkėje Vasario 16 d. pranešimą padarė Vlioko pirm. kun. M. Krupavičius.

— Miunchene paskaitą laikė J. Medušauskas.

— Schwetzingeno kuopoje tautiečių pasveikino pulk. V. Sutkus ir paskaitą laikė inž. J. Augustaitis.

— Inž. Donatas Bielskus, neseniai baigęs aukštuosius mokslus, gavo darbo "Siemens" firmoje Stuttgarte.

Australijoje

— Bankstowno savaitgalio mokyklą lankė 45 mokiniai. Joje dirba šie mokytojai: kun. P. Butkus, Ramanauskienė, J. Karitonas, J. Ramanauskas, Miliuskas, B. Genys, Vyt. Daniela ir Badauskas.

— Cabramattoje lietuvių mokykloje dirba šie mokytojai: S. Klygienė, A. Cinišienė, V. Petniūnienė, L. Veteikiene, kun. Butkus, J. Petniūnas, J. Veteikis ir Vyt. Deikus.

— Melbourne apylinkės pirm. rinku išrinktas A. Vingis. Garbes Teisman, be kitų, įeina A. Krausas ir J. Valys.

— Australijos studentai išsirinko naują valdybą, kurią sudaro: A. Olšauskas — pirm., P. Daukute — sekr., V. Patašius — izdin.

Amerikoje

BRAZILIJA

— "Laisvosios Lietuvos" Atstovybėje Brazilijoje, per Kl. Jūrą, Caixa Postal, 4189 Sao Paulo "LL" užsisakė šie Brazilijos lietuviai: Lietuvos Konsulato sekr. Stasys Remenciūnas, inž. Zenonas Bačelis, inž. Vitas Butkevičius, režis. Alfonsas Žibas, muz. Jonas Kasiulėnas, Jonas Čižauskas, Kazimieras Vosylius, Augustinas Gogelis ir Antanas Makuška. Tai gražus naujų "LL" bičiulių būrelis, nes dabartinį metų, Brazilijoje yra patys didieji vasaros karščiai.

Prancūzijos Prezidento Rinkimų Pamoka

Dr. J. Deveikė.

Kaip kiekviename įvykyje, taip ir šiame, yra principiniai, antraeiliai ir pripuolami dalykai.

Tarp principinių — yra du:

- 1) rinkimų forma, ir
- 2) dviejų prezidentų (seno ir naujai išrinkto) buvimas tuo pačiu laiku istisą mėnesį.

Kaip prisimename, šį kartą prezidento rinkimai užsitęsė daug ilgai. Tas stebino pasaulį, piktno prancūzus ir išaukė daug įvairių spaudos komentarų.

Anglai, atrodo, pirmieji suprato šią naują, nes dar rinkimų metu jų skelbti teigimai pagrinduose įsivyravo.

Iki šiol, demokratiniams pagrindais pagrįstuose rinkimuose, buvo siekiama išrinkti geriausi, tinkamiausi kandidatai ir visa buvo daroma, kad tas pavyktų. Bet dažnai, lyg pasityčiojimui iš demokratinio principo, pačią paskutinę minutę, išplaukdavo naujas ir menkai tinkamas žmogus. Paminėtas rinkimų būdas, buvo laikomas nepajudinamu nuo demokratijos pradžių. Ir štai Prancūzija, kur daugiausiai yra nagrinėjami klausimai, surišti su demokratija, pateikė naują rinkimų būdą, kaip išskirti nenorimus kandidatus, kad kelias liktų atviras geriausiam.

Sprendžiant iš įvykusių rinkimų, šitas būdas yra pavojingas. Jis išaukė daug susirūpinimo tiems, kurie labai atjaucia kiekvieną Prancūzijos orumo pažeidimą. Neuzmirškim, kad Prancūzijoje yra kur kas daugiau patriotojų, nei kitur, tik juos paskutiniu

knygynėlių šiomis vertingomis ir gražiomis knygomis. Aугančioji karta bus dėkinga.

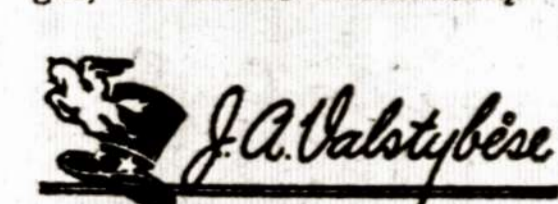
P. BACHUNUI už taip vertingą man prisistatę dovana nuosiurdžiai dėkoju ir linkiu Tamstai geroms sveikatoms, kad galėtumėte dar ilgus metus dirbauotis lietuvių bei ir Lietuvos laisvinimo darbe. Būtu malonu, kad Tamstos pavyzdžiu pasektų ir daugiau praturtėjusių Amerikos lietuvių ir imtūsi knygos leidimo darbu. Pas mūsų mokslo profesorius rankraščiuose guli, labai daug vertingų kultūros lobijų, tačiau negali saulės išvysti dėl pinigų stokos.

Algimantas Grigaravičius.

ARGENTINOJE

Buenos Airės mieste, Jose Leon Suarez 5684 gatvėje, Argentinos Lietuvių Balso baigiamuose statyti namuose, steigiamas Lietuvos Muziejus. Šis pastatas pasiemet persikels A. L. Balsas su savo spaustuve.

Argentinoje priskaitoma apie 40.000 lietuvių. Esant pasiryžimui, tikimasi surinkti gausios medžiagos, liečiančios lituanistiką.

New Britain, Conn.

— Lietuvos Nepriklausomybės 36 metų paskelbimo sukaktis buvo minima vasario 21 d. Kalbą pasakė Lietuvos Laisvinimo K-tnarys P. Vainauskas. Trumpai tarė žodį vietos klebonas V. Karakauskas ir Bendruomenės sekr. A. Burneika.

Paminėjimą surengė Lietuval Remti Dr-ja, nesitardama su visuomenės bei organizacijų veikėjais, todėl ir pats minėjimas neturėjo reikiamo iškilmingumo. — Aukų surinkta apie 250 dol. Tai mažoka, bet, kadangi daug tų pačių asmenų dalyvavo anksčiau Hartford, tai ir aukojo ten.

— Vasario 27 d. vietos Bendruomenės Apyl. Valdyba suruošė tradicinį Užgavėnių Vakarą — Waterbury scenos mėgėjai suvaidino 3 v. komediją "Teta iš Amerikos". Suvaidino gerai. Žmonių atsilankė vidutiniai.

K o r e s p.

mas — sukelia jaudinančius įspūdžius.

Antraeilii dalykų, kaip paprastai, buvo gal daugiausiai ir dėl jų net ir esminiai kaž kur lyg dirgavo. Bet vieną tenka paminėti, tai kas naują prezidentą išrinko, ar, tiksliau pasakius, nulėmė? — Jūni atstovai. Kas jie per vienį savo pažiūromis, politiniais įsitikinimais? Apibūdinimų daug, nes priklauso kelioms partijoms. Bet tarp jų vienas, ir gal būtų tiksliausias atsakymas, išrinko tie, kuriems nusibodo visokių internacionalų kišimasis į Prancūzijos valstybinį gyvenimą. Labai tikslu, nors gal kiek ir žiauru, kad šalia komunizmo ir masonerijos, buvo paminėta ir bažnyčia.

Prancūzija pavargo nuo partijų sauvaliavimo. Išsiilgo žmonių, kurie būtų ne vien prancūzai, bet kad visų pirma dirbtų Prancūzijai, prancūziškai galvotų ir valstybės bei tautos interesus už vis labiausiai saugotų.

Laukinis žmogus laikraščių neskaito

Mes mokomės angliskai

- Aš mėlyčiau ją, bet dabar nebemyliu.
- Kada taip galima sakyti?

Aš sakau: I used to live in Germany.

Yra trys sąlygos. 1) Tas veiksmas turi būti praityje. Vadinas tai yra ne dabar, bet jau buvo. — Taip, kaip šiame pavyzdyje. Aš gyvenau Vokietijoje. 2) Veiksmas turi būti buvęs ne tik praityje, bet ir šiek tiek ilgesnį laiką. Pavyzdžiui, gyvenau, Vokietijoje ne vieną valandą, ne vieną dieną, bet ilgesnį laiką. Ir trečia sąlyga. 3) Tą dalyką aš dariau seniau (praityje), bet dabar jau nebedarau.

Dar vienas pavyzdys: Aš jam duodavau pinigų. (Dabar nebeduodu.) — I used to give him money.

Dabar dar keletą pavyzdžių be vertimų į lietuvių kalbą. I used to sell newspapers. in Lithuania.

I used to vjsit her.

I used to do this work in Lithuania.

I used to live in this room.

I used to take German lessons.

I used to send her flowers.

Viena seniausių draudimo įstaigų Chicagoje
 pietvakariuose

One World Insurance Agency

Paskambinkite telefonu galima susikalbėti lietuviškai
 Ši organizacija yra po priežiūra Charles P. Kal

Valandos: pirmą, antrą ir ketvirtą. — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro
 val. vakaro punktuškai ir šeštą. nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro
 6322 So. WESTERN AVE. — TELEF.: PROSPECT 6-5102 — 5103

**100 nuoš. plikytą ruginę duoną
 KEPA VACLOVAS DUKSTAS**

1800 W 46th ST.
 Naujai pertvarkytoje buvusio Urbelio kepykloje — kepa ne tik
 puikią ruginę duoną, bet ir pyragus.

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKASIUS,
 752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).
 Darbas atliekamas labai svarioji kirpyklos patalpoje ir geriausiai,
 pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir poreikius. Kainos žemos.
 Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro.
 Seštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro.
 Trečiadieniais — uždaryta.

Telefonas: Victory 2-8770.
 UZEIK IR PATS IŠTIRKINK.

MARTIN WIDRA
 Siuvėjas

3541 S. Halsted St.
 TEL.: YARDS 7-6035.
 Siuva naujus drabužius, persiūva, pa-
 taiso ir išvalo senus. Priima valymui
 drabužius ir baldinius.
 Ten pat galima gauti įvairių knygų
 pasiskaitymui į namus ir yra
 lietuviškos spaudos kioskas.

CHAS. LUKŠIS
 REAL ESTATE

MORTGAGES,
 INSURANCE,
 NOTARY PUBLIC
 2502 West Pico Blvd.
 LOS ANGELES 19, CALIF.
 Telef.: REpublic 8278.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
 Mūsų bendrovės laikomi pinigai Federalės valdžios apdrausti
 iki 10,000 dolerių.

Midland Savings
 AND LOAN ASSOCIATION

4038 Archer Avenue — Tel.: LAfayette 3-6719
 Sekretorius AUGUST SALDUKAS
 Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuosim.

LIETUVIŠKĄ DUONĄ

ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyręs
 Lietuvoje kepejas — specialistas

ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

ADRESAS: 738 W. 31 ST.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

Atidarykite dabar taupymo sąskaitą

Sąskaitos yra draustos J. A.
 iki \$10,000. —

Ką šiandien Atidėsite,
 Tą Lietingoį Dienoj
 Turėsite!

MES MOKAME
 3% DIVIDENDŲ.

Crane Savings and Loan Ass'n
 B. R. Pietkiewicz

(PETKEVICIUS)
 PREZIDENT, MANAGER

2555 W. 47th St. LAfayette 3-1083
 CHICAGO, ILLINOIS.

Turime pardavimui namų, biz-
 nių, fermų įvairia kaina ir įvai-
 riose vietose Toronte ir visoje
 Ontarijos provincijoje.

Visas informacijas suteiks vel-
 tui

DR. J. KASKELIS

575 Queen Str. W. Toronto,
 R. TESLIA REAL ESTATE.
 Tel.: EM 8-2646;
 Namų tel.: KE 7536.

RADIO ir TELEVIJOS

PARDAVIMAS ir PATAISYMAS
 4170 S. ARCHER AVENUE
 Telefonas: BISHOP 7-1045.

JAIKUS LIETUVIŠKAS
 RESTORANAS IR VALGYKLA
 biliardas ir stalo tenisas. Įvairūs
 gerimai, šalti ir šilti užkandžiai.
 Tremtinių mėgstamiausia vieta.
 Erdvi salė
 įvairiems parengimams

JONAS BUDRIKAS

1442 So. 49th CT., Cicero 50, ILL.
 Tel.: TOWNDALE 3-9472.

Draugai ir sau sveikatos knyga
 vadovas:

BUKITE SVEIKI

Ją parašė ir jau išleido Dr. Biežis.
 Šioje knygoje aprašoma suprantama
 lietuvių kalba svarbioji sveikatos iš-
 laikymo dėsni: KAIP BŪTI SVEIKI
 IR ILGAI GYVENTI.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiek-
 vienoje lietuvių šeimoje.
 Kaina tik 2 doleriai su pristatymu.
 Tuojau užsisakykite.
 Užsakymus siųskite knygos auto-
 riui:

Dr. S. Biežis,
 3241 W. 66 Place,
 Chicago 29, ILL.
 Telefonas: REpublic 7-7868.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 2201 West. Cermak Road
 VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 val. vak.
 Trečiadieniais ir šeštadieniais uždarytas.
 Seštadieniais nuo 1-3 val. popiet.
 Tel. ofiso: VI 7-6583, rez. Re. 7-7868
 Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

AUTOMOBILIŲ PATAISYMAS

Motorams keičiami guoliai, žiedai. Šleifuojami vožtuvai, gręžiami ci-
 linderiai, tekinami alkūniniai velenai, taip pat atreguliuojami (tu-
 ne-up) motorai. Išvalomi (oboil out) karborateriai. Sutvarkoma
 elektrinė ir vairavimo sistemos. Perdirbama stabdžiai, transmisij-
 jos, diferencijalai, keičiamos sankabos (clutch) ir kitos dalys. At-
 liekami dideli ir mažesni lyginimo ir dažymo darbai. Mašina pa-
 imama iš katastrofos (accident) vietos ir sutvarkomi reikalai su
 insurance. — GARANTUOTAS IR SAŽINGAS DARBAS.
 Dirbtuvė atidaryta nuo 8:00 val. ryto iki 9 val. vakaro.

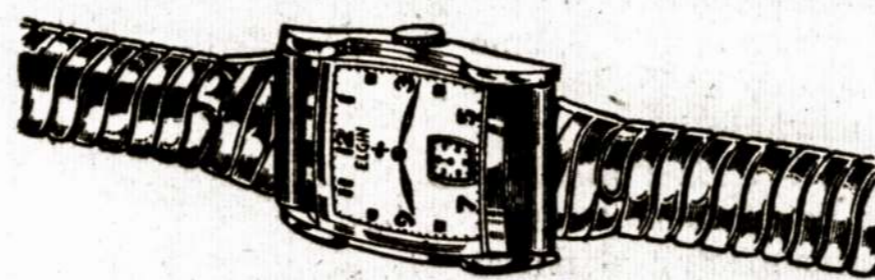
M. ČESAS, A. STANEVIČIUS

1835 CANALPORT AVENUE.
 Telef.: dirbtuvės SEeley 3-2146, namų KEenwood 8-3092.

**Cicerijoje maisto ir delikatesų lietuviška krautuvė
 SAVININKAI BR. IR E. STANGENBERGAI**

1439 So. 49th AV., CICERO 50, ILL.
 Telefonas: OL. 2-9463

Įvairūs vietiniai lietuviški sūriai, užsieninės dešros, kumpiai, žu-
 vų konservai, ikros ir t. t.
 Ten pat rasite ir dvasinio peno, kaip įvairių lietuviškų laikraščių
 taip pat ir knygų.

ISTEIGTA 1907 METAIS

A. R. JUNIEVICZ ir SŪNUS

3317 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL. Telef.: YARDS 7-6266.

LIETUVIŠKA

Laikrodžių ir Brangenybių

KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas įvairių žiedų, dovanų įvairioms progoms.
 Ten pat taisyti europietiškus ir vietos gamybos laikrodžius.
 Kainos yra labai žemos, o darbas atliekamas labai sąžiningai.
 Užeik ir pats ištikrink.

JUZEFA IR VIKTORAS

ŠIMAIČIAI
 REAL ESTATE BROKERS —
 NOTARY PUBLIC —
 INSURANCE
 INCOME TAX SERVICE
 4241 So. Maplewood Ave.
 Chicago 32, Illinois
 Telef.: BISHOP 7-3340

V. ŠIMKUS

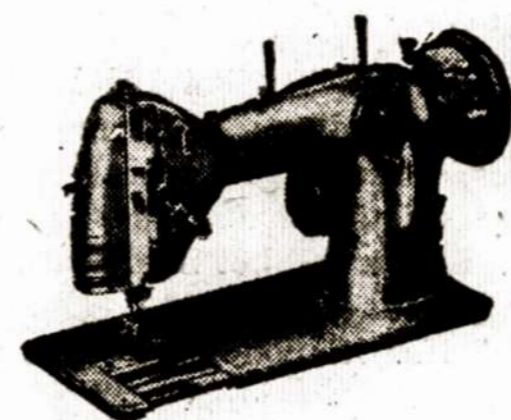
STATYBŲ KONTRAKTORIUS
 — Stato naujus namus pagal sutar-
 tį. Didelis planų pasirinkimas. Atlie-
 kami remonto darbai.
 4645 So. Keating Ave.
 Telefonas: RELiance 5-8202.
 Skambinti nuo 6 val. vakaro.

**Televizija
 Radio ir Fonografai**

10% nuolaidos su šiuo skelbimu.
 GARANTUOTA — ISSIMOKEJIMAI.
 APARATŲ SUTAISYMAS
 dirbtuvėse ir namuose atliekamas
 prityrusių inžinierių.
 Sąžiningas ir geras patarnavimas
 garantuotas.

3130 So. Halsted St. —
 TELEF.: DANUBE 6-6887
 KRAUTUVĖ ATDARA:
 Pirmadieniais ir ketvirtadieniais —
 nuo 9 — 9 val. vak.
 Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

• Bridžporte, 3524 S. Halsted gatvė
 (šalia kino teatro RAMOVA) yra at-
 daryta nauja apmušalų (sienuoma
 popieriu) daži namų ruošos reikme-
 rų ir praktiškų dovanų krautuvė.
 D. JURJONAS

3524 So. Halsted St.
 Tel. Bishop 7-3371

Jūs rasite šioje krautuvėje įvairių
 kasdien naudojamų daiktų už priei-
 namą kainą.
 Be to, yra mašinių "PHOENIX"
 kuriomis galima be vargo įsiūti
 kilpas, prisūti sagas, padaryti apmė-
 tymus ir įvairius kitus pagražinimus
 užvalkaluose, bei moteriškuose baldi-
 niuose.

Tos mašinos jau buvo žinomos Ne-
 priklausomai Lietuvoje.

Jonas Karvelis

3249 So. Halsted Street, Chicago 8, ILL.
 Tel.: YARDS 7-0677 ir Tel.: DA. 61136
 Didžiausias pasirinkimas: slavamų mašinų, Radio aparatų, įvairių
 sveicatinių laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviš-
 kų knygų, žurnalų ir laikraščių.

HARMONY MOTORS, Inc.

Kviečia Jus atsilankyti į naujai perorganizuotą, grei-
 čiausiai augančią

Lietuvišką Automobilių Prekybą

GERESNĖS MAŠINOS už žemesnes kainas!
 5805—07 S. Western Av. Tel.: REpublic 7-6480.

SAVI PAS SAVUS!

NAUJAKŪRIO KIRPYKLA — SKRIPKAUSKAS
 4352 S. Western Ave. (Brighton Parke)

Darbas atliekamas sąžiningai, pagal kiekvieno poreikį.
 Darbo valandos: Kasdien nuo 9 iki 7 val.
 Seštadieniais: nuo 9 iki 6 val.

Gerai kalbos negalima išmokyti be geros gramatikos.

PERFECT ANGLIŠKAI MOKĖSI — GERESNĖ DARBĄ TURĖSI.
 Todėl skubėk įsigyti:

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKĄ LIETUVIAMS

192 PUSLAPIAI — 2 DOLERIAI.

Pareikalavimus ir pinigus siųsti: "L.L." 3157 So. Emerald Ave,
 Chicago 16, ILL.

PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSA-
 VYBĘ KREIPKITEŠ Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA
 REAL ESTATE

& BUSINESS BROKER

1333 A DUNDAS ST. W., TORONTO OL. 8443 — OL. 444

Mes patarnaujame teisingai, skubiai, savo kalboje.
 \$500 — \$1,500 — galite gauti per mūsų biurą, tik už Jūsų parašą,
 be žirantų, jei Jums trūksta pinigų — įmokėjimui perkant namą.
 Visais biznio reikalais mūsų agentai NEMOKAMAI suteikia infor-
 macijas ir mielai Jums patarnaus.

F. JONYNAS

Telefonas įstaigos: OL. 8444. Namų: OL. 2972.

P. DAMBRAUSKAS

Telefonas įstaigos: OL. 8443. Namų: JU. 6198.

V. JUČYS

Biznio telef.: 8444. Namų tel.: OL. 6718.

V. SIMINKEVIČIUS

Telefonas: OL. 8443, OL. 8444.

VAISTINĖ

Savininkas
PR. A. ŠIMKUS

3301 So. Halsted St.
 Tel.: VIRGINIA 9080 ir 9081.
 Didelis pasirinkimas įvairių kosme-
 tikos daiktų ir malonūs patarnavi-
 mas patalpos savininko Pr. Šimkaus.
 Lietuvis perka pas lietuvi!

Kas Valgo Bruno Duoną

Visad žydi Kaip Aguona
LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV. BRUNO MACLANSEKAS,
 3339 So. Lithuanica Ave.
 Telef.: KLiffside 4-6378.

J. J. ELLIS, REALTOR

383 Roncesvelles Av, Toronto, Ont.
 Jeigu norite pirkti ar parduoti namus, farmas, gamalio stotis, krau-
 tuves ar kitokius bizius daryti, visuomet Jume mielai patarnaus mūsų
 atstovas

Vytautas LUNYS

Telefonai: Biuro LA 8000; Buto LY 2048.

ARS-FOTOSTUDIJA

3362 So. HALSTED ST., CHICAGO, Illinois
 Pirmą ir meniška atlieka įvairiausių fotografavimo darbus, kaip tai:
 1. Daro meniškas, retuotus portretų nuotraukas, įvairių dydžių
 2. Vestuvių, susirinkimų ar kitokių iškilmių nuotraukas darome
 mūsų studijoje.
 3. Foto mėgėjams išalkiname filmas ir darome nuotraukas.
 4. Ten pat galima įsigyti gerų filmų įvairiems foto aparatams.

Virš 50 metų

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarnimus duoda apie

ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

KREIPKITEŠ Į

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.

Veikia Dieną ir Naktį

4605 — 07 So. Hermitage Ave. — Tel.: YARDS 7-1741 ir 7-1742
 arba
 4336 — 34 So. California Ave. — Telef.: LA. 3-0448.

Koplyčiose moderniški oro keitimo įrenginiai

KĄ JIE DIRBA

KĖSTUTIS GARDINAS, mūsų laikraščio redakcijos narys, šiomis dienomis gavo padėkos laišką iš Bavarijos (Vokietijos) seimelio (Landtag) nario Dr. Walter Becher. Dėkojama už "L. Lietuvoje", nr. 4 (178), išspausdintą jo straipsnelį antrašte "Knyga apie čekoslovakų žiaurumus vokiečiams".

Kartu prisiuntė dokumentą, N. Dakotos kongresmano U. L. Burdick skaitytą tuo reikalu JAU-ųjų 83 kongreso pirmoje sesijoje.

K. Gardinas paprašytas kai kurių informacijų apie C. J. Kersteno komisijos darbus.

Kompozitoriaus ANTANO VANAGAČIO 5 metų mirties sukaktis bus minima sekmadienį, kovo mėn. 14 d. 10 val. Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčioje įvyks pamaldos už velionės sielą. Tą pat dieną 1 val. po pietų "Margučio" radio programoje velionis bus paminėtas atitinkamomis kalbomis ir muzika. Per pamaldas ir radio programą išpildys velionio Antano Vanagačio kūrinius Ona Biežienė, Sofija Adomaitienė, Aleksandras Kuciūnas ir Antanas Giedraitis.

LEVANAS, JULIUS, "Laisvosios Lietuvos" skaitytojas, š. m. kovo mėn. 17 d. išvyksta USA kariuomenėn. Šį šeštadienį gimė ir draugai Pauparo svetainėje ruošia kuklias išleistuves.

SOMMER & MACA GLASS MASCINERY Co., Oakley Ave, dirba apie 15 lietuvių darbininkų prie mašinų statybos bei įvairių mašinoms dalių gamybos. Mini-moje įmonėje lietuvių sudaro daugumą ir administracijos yra aukštai vertinami kaip sąžiningi ir sumanūs darbe. Nežiūrint, kad dabartiniu laiku darbai yra sumažėję, tačiau iki šiol per kelis metus nebuvo atleistas nei vienas darbininkas. Dirbama ir šeštadieniais. Fabrikas, be apmokamų atostogų ir švenčių, kas metai per Kalėdas dar išmoka šventpinigius — vienos savaitės atlyginimą. Be to, visi darbininkai dalyvauja fabriko pelne, kurio vidurkis yra apie 300 dolerių per metus. Darbininkų (lietuvių) uždarbio vidurkis — apie \$2.—

Fabriko savininkai yra Mr. K. Sommer ir P. Maca. Mašinų skyriaus direktorius, kuris ir priėmė visus čia dirbančius lietuvius, yra Mr. Henry Noll.

Pažymėtina, kad visi čia dirbantieji lietuvių yra užsiregistravę "Laisvąją Lietuvą". Tai puikus pavyzdys kitoms įmonėms, kurios turėtų taip pat pasielgti ir palaikyti vienintelį Čikagoje naujųjų ateivių leidžiamą savaitraštį. Jonas Šnabžda.

Juozas Leimonas ir Eduardas Varekojis prašomi pranešti savo adresus "LL" administracijai.

Didžioji "Armour" mėsos kompanija, kurios centras yra Čikagoje, 1953 mt. pajamų turėjo — 10.339.164 arba apie 3 milijonus dolerių daugiau kaip 1952 mt.

* Tavo brolis Vokietijoje yra išalkęs ne tik maisto, bet ir spaudos. — Nepagaliek jam užpnumeruoti "Laisvąją Lietuvą".

SAVI PAS SAVUS!

LIETUVIŠKOJ KRAUTUVĖJ DANA

yra didelis pasirinkimas: įvairių gintaro gaminių, lietuviškų audinių, medžio ir odos išdirbinių, meniškų margučių, vaikų ir moteriškų rūbų.

SAVININKAI A. IR D. PAREIGIAI

1445 So. 49th AV., CICERO 50, ILL.

Telefonas: TO 3-6591.

Jonas Kanis

MALONIAI

KVICIA

ATSILANKYTI

ir PAMATYTI

Botany Brand "500"

Tailored by Daroff

Kostiumai

Paltai

100% VIRGINIA VILNOS

— DVIGUBAI AUSTA —

LABAI STIPRI

MEDZIAGA.

BEN STAR

KRAUTUVĖJE

DIDELIS PASIRINKIMAS, PASKUTINĖS MADOS VYRAMS IR MOTE-RIMS GRAŽIŲ RŪBŲ.

4630-32 So. Ashland Ave. Tel. YArds 7-3900

20 savaičių išmokėjimui be procentų!

25 metai Chicago's Bridgeport'ą aprūpina ĮVAIRIOS RŪŠIES ŽUVIMIS

SPIVAK'S FISH MARKET

KIEKVIENĄ DIENĄ ŠVIEŽIA ŽUVIS.

VELTŪI NUVALOME ir IŠRENKAME KAULUS,

SULIG JŪSŲ PAGEIDAVIMŲ.

3231 So. Halsted St. Telef. Victory 2-1684

ŽINIOS iš KANADOS

— LAS Montrealio skyriaus narys p. A. Žilinskas prieš kelis mėnesius savo nuosavame name užsidėjo maisto produktų parduotuvę ir tuo dabar verčiasi. Jam linkima kuo geriausias sėkmės.

— LAS Montrealio skyriaus narys p. Povilas Jocas, kartu su savo broliu, jau apie 2 metai kaip laiko Montrealyje valgyklą ir tuo neblogai verčiasi.

LAS parengimų metu, P. Jocas, turėdamas savo mašiną, bufetui pristato nealkoholinius gėrimus savikaina.

Jam linkime daug sėkmės jo pasirinktam versle. Y.

Toronto — Ontario.

Vyt. Staneikos pranešimas.

— Š. m. vasario mėn. 19 d. 7 v. vak. Toronto Lietuvių Namuose "Laisvosios Lietuvos" vyr. redaktorius Vyt. Staneika padarė pranešimą: "Lietuvos išlaisvinimo pastangos ir galimūmų". Vyt. Staneika trumpais, bet aiškiais sakiniais nušvietė, kaip atrodo didžiųjų vakariečių politika, taip pat patiekė konkrečių pasiūlymų kaip laisvojo pasaulio lietuvių galėtų tiksliau prisidėti prie Lietuvos išlaisvinimo. Pranešimo išklaušė pilnutėlė salė žmonių, kurie gyvai ir ilgai diskutavo pranešime iškeltas mintis.

Norintiems gražiai sugyventi su savo vyrais

Žurnalas "Laiškai Lietuviams" duoda naudingų patarimų žmonoms, norintiems gyventi pilnoje santalkoje su savo vyrais. Štai jie:

1. Būk taupi, bet neprisiršk per daug prie pinigų.
2. Nekritikuok savo vyro užsiėmimo.
3. Nerodyk per daug meilės savo artimiesiems ir neužmiršk savo vyro giminių.
4. Sudaryk savo namuose savo vyrui jaukią atmosferą.
5. Išmok nekreipti tiek daug dėmesio į vyro klaidas.
6. Venk ašarų, piktumo, murmėjimo.
7. Prieš pavydą kovok didesne meile savo vyrui.
8. Atsimink, kad vaikai yra pirmutinis moterystės tikslas.
9. Vartok ir antgamines priemones, norėdama šeimyninės laimės.

SU — ŠYP — SE — NA!

Suvargusiam vieta kampe.

.... Gražiai atšventėm Chicagoje Vasario 16-tą. Buvo gražių kalbų, graži programa ir dar gražesnio pinigų suaukota. Gaila tik, kad daug lietuvių šiais metais sušlavavo ir negalėjo atsilankyti. Neaišku tik, ar jie tuos porą dolerių sutaupe būsimai depresijai ar padėjo į Liquor storo kasą.

Nors ir viskas gražiai sutvarkyta, bet jautėsi nuovargio atmosfera, nes ir ant sienos žirgas, vaizduojantis vyti, per daug sukumpęs ir netekęs tos energijos, kurią turėjo Lietuvoje. Raitelis dar daugiau suvargęs, net skydą laiko pasidėjęs žirgui ant tos vietos, iš kur išaugusi uodega. Salė gražiai išdekoruota tautinėmis spalvomis ir vėliavų įvairių, tik mūsų lietuviška turbūt buvo nevisai švari, kad jos nepriėmė į savo tarpą.

Vieno vėliaušeio dėka, lietuviškoji vėliava bažnyčioje irgi, prieš iškilmingas pamaldas, turėjo savo garbingą vietą užleisti garbingesnei (jo akimis žiūrint) vienos organizacijos vėliavai, o pati pasitenkinti pakampiu. Galime klebonui padėkoti, kad leido vėliavą įnešti naudotis ir garbingesne vieta ir net giedoti Lietuvos himną visais keturiais balsais. — Lietuvoje nevisur taip sklandžiai praedavo. Vietomis dėl vėliavos įnešimo tekdavo susikibti ir į krūtines, o su himnu pasitaikydavo ir tokių nuotykių: Paskutinį Vasario 16-tą švenčiant, prieš sovietų okupaciją, vieno miestelio bažnyčioje, pasibaigus pamaldoms, pradėjus giedoti tautos himną, atbėgo palaidais raiščiais, nebaisę persirengti klebonas, pripuolęs prie vieno iniciatorių šaukia: — Nutilkit. Jums trūksta aliejaus galvoje, kad bažnyčioje dainuojat laukines dainas.

Toronto LAS sporto klubas "Tauras"

— Š. m. vasario mėn. 20 d. 7.30 val. vak. M. N. F. auditorijoje 297 College St. buvo surengtas didžiulis pobūvis Kaukių Balius.

Pobūvyje dalyvavo virš 700 dalyvių, daug iš JAV, jų tarpe ir "Laisvosios Lietuvos" vyr. redaktorius Vyt. Staneika, kuris savo rankomis įteikė gražiausiomis skautėms gražius prizus.

Rengėjams jau 9.30 v. v. pritrūko stipriųjų gaivinančiųjų gėrimų, kurių buvo gana apšiai pasirūpinę, bet šiltoje ir jaukioje salėje — greitai ištuštėjo. T. L. O. "Trimitas" be atvangos šokėjams nedavė atsikvėpti.

— Toronto šeštadienio mokyklos Tėvų Komitetas š. m. vasario mėn. 27 d. M. N. F. 297 College St. buvo surengęs Užgavėnių blynų balių — šokius. Grojo T. L. O. "Trimitas". Rengėjai patenkinti. Pelnas skirtas šeštadienio mokyklos išlaikymui.

TLM Šalpos Grupė "Daina"

— Š. m. vasario mėn. 28 d. Lietuvių Namuose surengė linksmą užsivagėjimo vakarą. Sol. S. Mašalaitė, akompanuojant muzikui Gailevičiui, padainavo tris dainas. Po programos buvo vaišinamasi įvairiais užkandžiais ir gėrimais. L o k y s.

GYVENIMO DIENOS

mės. 10. Neieškok meilės, bet stenkis mylėti.

Du kryžiuokai vietoj vieno

Vienas Čikagos gyventojas kreipėsi į Internal Revenue Bureau (taksų mokėjimo įstaigą), norėdamas pakeisti duotas žinias. Paširodo, jis buvo pasirašęs vienu kryžiuoku (x), bet kadangi jis turįs ne tik pavardę, bet ir vardą, tai tikslumo dėliai norįs padėti ir antrąjį kryžiuoką.

Apie vinius.

Vinutes ir vinius kapojančios ir padarančios mašinos Amerikoje pradėtos naudoti Ohio Valley tarp 1808 ir 1834 metų, nors "tikra" vinių kapojanti mašina debiutavo 1847 metais. 1847 — 1873 mt. mitemoje vietoje jau dirbo 10 vinių gaminančių dirbtuvių su maždaug 1.500 mašinų. Jos per metus padarydavo apie 193 milijonus mažų vinių.

Dabar vinis apdirbančios mašinos iš į jas įkišamos plieno juostos iškart padaro vinius.

Kietam kalimui skiriamos vinių, pav. kietajam medžiui, prieš paleidžiant rindon būna užartavojamos gazu kaitinamos krosnyse. Nerūdijančios vinyne būna galvanizuojamos švine.

Norintiems naujai pradėti vinių gamybos biznį būtų labai sunku, nes vinyms gaminti mašinas fabrikai, kurių buvo 3, dėl mažos tos rūšies mašinų pareikalavimo dabar yra užsidarę. Esantieji vinių gamyboje turėjo gerą paklausą 150 metų, jie tikisi daug vinių parduoti ir ateityje.

Geriausios sąlygos — žemiausios kainos
BRIDGEPORTO PREKYBOS CENTRAS

Major Home Utilities

3207-09 So. Halsted St. Tel. CALumet 5-1442 ir CALumet 5-1474

DĖL KRAUTUVĖS PATALPŲ REMONTO —

Visiškas prekių išpardavimas!

Kreipkitės į pardavėją lietuvių Alfonsą Kavaliuską.

PIRKITE DABAR — SUTAUPYSITE SAVO PINIGUS!

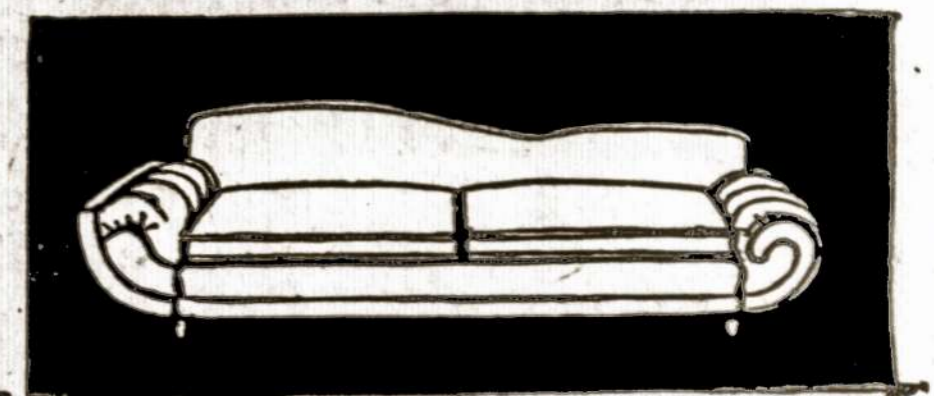
Krautuvė atdara: Pirm. ir Ktv. nuo 9:30 iki 9:30 val. vakaro.

Kitomis dienomis — nuo 9:30 iki 6 val. vakaro.

SEKMADIENIAIS — nuo 11 val. ryto iki 5 val. vak.

PIRKDAMI NEMOKATE TAKSŲ!

Visiškas prekių išpardavimas

Custom Tailoring

"It does something for you!"

32 metai kaip Bridgeporte

Moderniškiausia, geriausių rūbų krautuvė

L & F TAILORS

3464 South Halsted St. Telef. YArds 7-3735

IKI VELYKŲ TIKTAI ŠEŠIOS SAVAITĖS!

BŪK PASIRUOŠĘS!!! — NAUJAUSIOS MADOS, PAVASARINIŲ IR VASARINIŲ GERIAUSIOS VILNOS RŪBŲ, TIEK VIETINIŲ, TIEK UŽSIENINIŲ!!

NEATIDĖLIOK — BET KĄ PIRK DAMAS, NEPAMIRŠK AP-LANKYTI MŪSŲ!

MES TURIME ŠIMTUS READY-TO-WEAR EILUČIŲ, PALTŲ, SPORTIŠKŲ PALTŲ IR PUSPALČIŲ.

EILUTĖS: \$45.50 ir daugiau; PALTAI: \$35.00 ir daugiau; PUSPALČIAI: \$7.95 ir daugiau.

Be to, mūsų krautuvėje didžiausias pasirinkimas skrybėlių, marškinėlių, kaklaraiščių ir kt.

Kalbame vokiškai, lenkiškai ir čekiškai.

Krautuvė atdara:

PIRMADIENIAIS ir KETVIRTADIENIAIS

iki 9 val. vakaro. Kitomis dienomis iki 6 val. vakaro.

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS SAŽINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMOI IRANKIAI KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIORINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 6819 S. Rockwell St., CHICAGO 29, Illinois. Tel.: WALbrook 5-9209

Vyriškų rūbų ir batų

GERIAUSIAS PASIRINKIMAS

TIK PAS

H. SEIGAN

4622 So. ASHLAND AVE.

TELEF.: YArds 7-1272

CHICAGO 9, ILLINOIS

ZIEMINIAI IR RUDENINIAI PALTAI, BATAI, MARŠKINIAI

IA KITAS PREKES GAUSITE FIGESNE KAINA IR ILGESNIAM

Išsimokėjimui be nuosimčių

MŪSŲ KRAUTUVĖ ATDARA: Pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. iki 9 val. 30 min.

Kitomis dienomis iki 6 val. vakaro

Sekmadieniais nuo 10 val. iki 2 valandų.

Su šiuo skelbimu nuo 10% iki 20% nuolaida.

UŽEIKITE IR PATYS ĮSTIKINKITE.

MANLAGUS PATARNAVIMAS.

SUSIKALBESITE LIETUVIŠKAI!

Only \$000 DOWN Cash Price \$000.00
CYCLO-MATIC FRIGIDAIRE